

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Praha

Inspekční zpráva

Základní škola Poláčkova 1067

Adresa: Praha 4 Krč, Poláčkova 1067

Identifikátor školy: 600 037 339

Zřizovatel: MČ Praha 4, Tábořská 350, Praha 4

Školský úřad Praha4, Na Strži 35a, Praha 4-Krč

Termín konání inspekce: 4. leden -7. leden 2000

Čj.	014 8/00-2181
Signatura	oa4ct109

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Základní škola Praha 4, Poláčkova 1067 poskytuje ucelené základní vzdělání žákům 1. - 9. ročníku, má od roku 1995 status fakultní školy Pedagogické fakulty UK a je školou, která v 1.-5. ročníku zřizuje speciální třídy pro žáky s lehkou mozkovou dysfunkcí. Ve škole se vyučuje podle vzdělávacího programu MŠMT ČR č.j. 16 847/96-2 Základní škola. Průměrná naplněnost běžných tříd je 22,7 žáků, ve specializovaných třídách 9,8 žáků. Škola má od roku 1995 právní subjektivitu, je příspěvkovou organizací. Spádovou oblastí běžných tříd školy je přilehlá část území Prahy 4. Do školy dále dojíždějí žáci z některých obcí okresu Praha západ. Třípodlažní budova z roku 1961 s dvoupodlažním bočním křídlem je v dobrém technickém stavu. Každá třída má kmenovou učebnu, z nich některé slouží jako odborné a poloodborné pracovny. Samostatné místnosti mají počítačová a jazyková pracovna, pracovna přírodopisu, školní dílna a cvičná kuchyňka a školní knihovna. Školní družina nemá žádné vlastní místnosti, je umístěna ve třídách prvního stupně. Ve škole jsou dvě tělocvičny a nově zrekonstruovaná, velmi moderní školní kuchyně s jídelnou. Na školním pozemku jsou nově vybudovaná hřiště. Na jejich rekonstrukci získala škola peníze z grantů odboru životního prostředí MČ Praha 4 a Magistrátu hl.m.Prahy. Ve škole pracuje 36 učitelů včetně tří členů vedení školy a dále 6 vychovatelek školní družiny.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

V rámci inspekční činnosti byla na prvním stupni sledována **výuka v 1. - 3. ročníku a předměty přírodověda a vlastivěda** ve 4.-5. ročníku. Na druhém stupni se inspekce týkala předmětů **fyzika, chemie, přírodopis, výtvarná výchova, výtvarné činnosti a zeměpis**.

Plánování a příprava výuky

Plánování a příprava výuky vychází z přijatého výchovně vzdělávacího programu. Časové dotace sledovaných předmětů jsou v souladu s učebními plány. Většina učitelek **prvního stupně** předložila tematické plány, které jsou zčásti zpracovány podle učebnic a nejsou plně v souladu s platnými osnovami, protože neakceptují přijaté úpravy vzdělávacího programu č.j. 25 018/98-22. Nesoulad tematických plánů s osnovami se ve výuce projevuje dílčími nedostatky. V českém jazyce v 5. ročníku není vyučováno psaní, v matematice nedošlo k přesunu části tematického celku "násobení a dělení" ze 2. do 3. ročníku, do výuky vlastivědy a přírodovědy ve 4. a 5.r. není zapracován blok výchovy ke zdraví, ve 2. ročníku byl vyučován tematický celek "minulost naší vlasti". Tematické plány přírodovědy ve čtvrtém ročníku jsou sestaveny formálně, nevycházejí ze současného učebního plánu školy, podle kterého se předmět v prvním pololetí vyučuje jednu hodinu týdně, kdežto v druhém pololetí bude časová dotace dvě hodiny týdně. Proto v lednu probíhá výuka naplánovaná na listopad.

Rovněž většina učitelů **druhého stupně** zpracovala tematické plány převážně na základě učebnic. Jejich kontrolou ČŠI nezjistila ve výuce sledovaných předmětů obsahovou duplicitu. Tematické plány sledovaných předmětů na druhém stupni jsou sestavovány jednotlivými vyučujícími po projednání v předmětových komisích. K tematickým plánům chemie a přírodopisu jsou nově přiřazeny celky s tématem ochrana člověka za mimořádných situací. Tematické plány pro výtvarnou výchovu učitelky nesestavují, tematický plán výtvarných činností nesouhlasí s náplní odučených hodin, ve kterých vychází vyučující z volby témat daných dlouholetou zkušeností a přizpůsobuje je aktuálním okolnostem.

Pestrá nabídka **volitelných předmětů** obsahuje výuku německého jazyka, konverzaci

z anglického jazyka, informatiku a výtvarné činnosti. Vhodně ji doplňuje nabídka **nepovinných předmětů** zaměřená na sportovní činnosti a doplňování učiva v českém jazyce a v matematice. Vedení školy zřizuje 21 zájmových **kroužků**, které pokrývají široké spektrum zájmové činnosti.

Ve škole je celkem 22 integrovaných žáků se **specifickými poruchami učení a chování**, z toho 9 na 1. stupni. Dalších 49 žáků s LMD je ve specializovaných třídách. Výchovné poradkyně evidují tyto žáky a vedou jejich dokumentaci. Učitelé jsou seznamováni s jejich vzdělávacími potřebami. Individuální vzdělávací plány pro žáky, kteří jsou evidováni jako integrovaní a jsou zařazeni do běžných tříd, nejsou zpracovány. Na tyto žáky škola nepožaduje navýšení normativu. V každém ročníku na prvním stupni je jedna specializovaná třída s nejvýše 10 žáky, zaměřená na vzdělávání dětí s organickým psychosyndromem. Tyto třídy mají ve škole dlouholetou tradici. Při péči o děti se zvláštními vzdělávacími potřebami škola spolupracuje s psychology a s lékaři.

Výuka probíhá s uvedenými odchylkami podle schválených učebních dokumentů MŠMT ČR, plánování a příprava výuky je na ještě vyhovující úrovni.

Podmínky výuky

V 1. – 3. ročníku vyučuje 12 zkušených učitelek, z toho 10 s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Ze dvou nekvalifikovaných učitelek jedna studuje poslední ročník učitelství pro 1. stupeň, druhá je učitelka s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro předměty 2. stupně. Z 6 vyučujících ve 4. a v 5. ročníku nemá jedna požadovanou kvalifikaci. Na druhém stupni ve sledované výuce **fyziky, chemie, přírodopisu, zeměpisu, výtvarné výchovy a výtvarných činností** vyučuje 8 pedagogů. Všichni mají pedagogickou způsobilost, vyučující zeměpisu a jedna vyučující fyziky nemají odbornou způsobilost.

Výuka na prvním stupni probíhá v tradičně uspořádaných učebnách s praktickými úložnými prostory a většinou novým žákovským nábytkem. Třídy jsou vkusně vyzdobeny dětskými pracemi. Kabinety **prvního stupně** jsou vybaveny převážně staršími didaktickými pomůckami. Většinou starší pomůcky učitelky doplňují vlastními pomůckami nebo výpůjčkami z kabinetů 2. stupně. Výuka většiny hodin **přírodopisu** probíhá v odborné pracovně, která je současně pracovním pro výuku německého jazyka. Má základní vybavení a motivační výzdobu. V prosklených skříních jsou uloženy přírodniny. Promyšlené uspořádání kvalitní sbírky nerostů a hornin do stálé výstavy slouží pro potřeby výuky v jednotlivých hodinách. Kabinet přiléhá k učebně a jsou v něm uloženy zbývající pomůcky. Vybavenost pomůckami je velmi dobrá.. Pro výuku **chemie a fyziky** je určena odborná pracovna se základním potřebným vybavením, která je současně kmenovou třídou. S pracovním sousedí kabinet s dostatkem tradičních pomůcek.. Výuka **výtvarné výchovy** probíhá v kmenových třídách, **výtvarné činnosti** se vyučují ve školní dílně, ve které je umístěna i keramická pec sloužící těmto předmětům. Výuka **zeměpisu** probíhá v kmenových třídách. Kabinet zeměpisu obsahuje jen základní pomůcky, aktuální materiály připravuje učitel podle vlastního uvážení. Pro výuku ve sledovaných předmětech má škola jen velmi malé množství videoprogramů a počítačových výukových programů.

Žáci ve všech sledovaných předmětech mají moderní **učebnice**. Pedagogové při jejich výběru preferují ucelené řady a sledují návaznost učebnic předmětu při přechodu z prvního na druhý stupeň. Protože se při rozhodování o výběru osnov přírodopisu, kde jsou dvě alternativy, přiklonili k osnovám ekologického přírodopisu, zvolili učebnice s ekologickým zaměřením i v přírodovědě ve 4. a 5. ročníku.

Psychohygienické zásady jsou dodržovány jak v oblasti tvorby rozvrhu školy, tak ve využití

času o přestávkách Vyučování je značně narušováno hlukem z blízké stavby, který komplikuje i regulaci mikroklimatu tříd větráním. Část vyučujících nereflektuje rostoucí únavu dětí, pramenící z nedostatku pohybu a z vyšší teploty vzduchu, a nekompensuje ji vhodnou relaxací. Jiné učitelky, zejména ve specializovaných třídách, reagují v této souvislosti bezprostředně a citlivě. Pozitivním faktorem režimu vyučování je délka přestávek. Vedení školy promýšlí přestávky s vědomím jejich významu pro relaxaci žáků, která je nutná i vzhledem k velké naplněnosti školy. Žáci se mohou volně pohybovat ve třídách i po chodbách. V případě příznivého počasí chodí žáci nižších ročníků ven do přilehlého školního areálu. Pro žáky druhého stupně slouží několik stolů pro stolní tenis a tělocvična, kde pod dozorem pedagogů střídavě hrají míčové hry a cvičí při hudbě. Program přestávek je součástí řádu školy. Prostory školy, kde probíhá výuka i kde tráví žáci přestávky, jsou čisté a vyzdobené výtvarnými pracemi žáků. Pitný režim je dodržován. Zhoršené osvětlení několika učeben je způsobeno špinavými kryty zářivek. Ze zápisů v třídních knihách vyplývá, že žáci byli seznámeni s řádem školy, se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví.

Podmínky výuky v oblasti personální, materiálně technické a psychohygienické jsou dobré.

Organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace

1. - 3. ročník

Ve sledované výuce byl převážnou většinou učitelek uplatňován frontální způsob vyučování. Struktura hodin vycházela především ze zvolených cílů a ze zavedených, vyzkoušených způsobů práce, které ne vždy konvenovaly aktuálnímu stavu žáků. Nejfrekventovanější metodou je řízený rozhovor, k němuž učitelky mnohdy inklinují i při jiných zvolených postupech, např. při výkladu nebo při práci s učebními texty. Často je verbalismus upřednostňován na úkor názornosti. Málo jsou využívány didaktické pomůcky, technika a alternativní zdroje informací. Se stylem vyučování souvisí i problematické využití času některými učitelkami: zdlouhavé opakování téhož námětu oproti nedostatku času na samostatnou práci žáků. Někdy vede verbalismus spojený se stereotypním střídáním činností k rozmělnění cílů, k pasivitě žáků a k nízké efektivitě vyučování.

Při řízení výuky a při zadávání úkolů se ojediněle vyskytly drobné formulační a věcné nepřesnosti. V jednotlivých předmětech byly zjištěny dílčí metodické nedostatky (v hudební výchově jsou některé zvolené písně nepřiměřené věku žáků, ve výtvarné výchově byla pozorována metodicky nevhodná výtvarná technika a zasahování učitelky do výtvarných prací žáků, v českém jazyce nekultivované kolektivní čtení).

Vnitřní diferenciaci podle individuálních schopností žáků nebyla ve výuce pozorována, a to ani v případě žáků se specifickými vývojovými poruchami učení, ani u žáků s rozdílnou úrovní vstupních dovedností. Většina vyučujících při hodnocení a klasifikaci žáků se specifickými vývojovými poruchami učení respektuje možnosti těchto žáků a doporučení pedagogicko-psychologické poradny. Širší slovní hodnocení není využíváno. Ve specializovaných třídách byl individuální přístup uplatňován zřetelněji.

Menší část výuky byla zpestřena funkčním zařazováním různých metod a problémovou prezentací učiva, která žáky aktivizovala, vedla je k samostatnému myšlení a dala dětem nejvíc příležitostí k jejich osobnostnímu a sociálnímu rozvoji. V této části výuky učitelky poskytovaly žákům dostatek prostoru k samostatnému, aktivnímu učení a s porozuměním přijímaly jejich věkové a individuální zvláštnosti. Žáci spolupracovali a komunikovali podle jasných pravidel a byli vedeni ke vzájemnému hodnocení. V těchto hodinách byla také na vysoké úrovni

uplatňována zásada názornosti.

Práce s motivací je u různých učitelek rozdílná, převažuje však prosté seznámení žáků s učivem nebo s cílem hodiny a v menší míře i využití soutěživosti. Jen mimořádně se při motivaci využívají zkušenosti z mimoškolního života, zájmy žáků a mezipředmětové souvislosti. Od tohoto standardu se odchyľují dvě krajní praktiky, pozorované v průběhu inspekce, kdy motivace buď zcela chybí nebo je s dobrým úmyslem přeměněna v demotivující konstrukci příliš mnoha činností. Z tohoto schématu se vymyká motivace vznikající interakcí mezi žáky při kooperativním učení a motivace založená na přirozené autoritě učitelek.

Pochopení látky je vyučujícími sledováno a ověřováno, i když ne vždy efektivním způsobem. Otázky většinou formulují tak, aby mohly být zodpovězeny jedním dvěma slovy. Od dětí nevyžadují vysvětlování nebo aplikace poznatků v širším kontextu. Žákům jen výjimečně umožňují, aby kladli otázky sami. Jen ojediněle se vyskytly náznaky využití vlastních zkušeností a utváření názorů žáků a vedení dětí k autentické sebereflexi a sebehodnocení.

Nové pojmy jsou žákům trpělivě vysvětlovány. Jednání učitelek je vlídné a přiměřené věku dětí. Žáci pracují v prostředí důvěry a přiměřené tolerance.

Hodnocení žáků se ve sledovaných hodinách omezilo jen na obecné výroky, adresované celé třídě. Hodnocení jednotlivých žáků za konkrétní výkony nebylo během inspekce pozorováno. Podle zápisů ve vybraných sešitech a žákovských knížkách je klasifikace objektivní a přiměřeně náročná, u jedné učitelky ale nevyvážená, s převahou známek z diktátů nad ostatními oblastmi hodnocení. Jako prostředku výchovného působení je v přibližně stejném rozsahu používáno pochvaly i pokárání.

V 1. – 3. ročníku je uplatňován frontální způsob vyučování s mírnou převahou verbalismu nad názorností. Část vyučujících vede žáky k samostatnosti a vytváří podmínky pro jejich aktivní učení. Rezervy jsou v plánování výuky a ve volbě vyučovacích metod včetně využívání kooperativních technik učení. Kvalita vzdělávání je na základě orientačních zjištění hodnocena jako dobrá.

Fyzika

Inspekci sledovaná výuka dvou pedagožek s rozdílným přístupem k výuce probíhala buď v pracovních fyziky nebo v kmenové třídě. Klasicky vedená odborná výuka byla strukturovaná do opakovací části, postavené na vyhodnocení domácího úkolu, do výkladu a do zápisu, spojeného s opakováním. Výklad nové látky, podložený obrázky z učebnice a nákresy na tabuli, bez provedených demonstračních, případně žákovských pokusů, ukázal převažující roli pedagoga. Žáci neměli možnost uplatnit aktivitu, sdělované poznatky ve všech částech hodiny pouze pasivně přijímali. To se projevilo jejich malým zaujetím. Výuka pedagožky bez odbornosti pro fyziku měla odlišný charakter. Vyučující ji koncipuje na základě zajímavé motivace žáků. Při opakování mají žáci možnost si promyslet, případně najít odpovědi v učebnici. Seznámení s novou látkou vychází z dobře připravených a pro žáky zajímavých demonstračních i žákovských pokusů, kdy poznatky a závěry zjišťují a formulují žáci. Jednotlivé, přesně určené údaje nacházejí sami v učebnici. Výuka v souvislostech podporuje rozvoj logického myšlení. Průběžné kladné hodnocení žáků, tvorba zápisu do sešitů a shrnutí tvoří z hodiny pěkný vyučovací celek. Příznivá atmosféra, aktivita žáků, jejich komunikace a zaujetí dobře charakterizuje tuto výuku. Zjištěným negativem je časté užívání obecné češtiny vyučující i žáky.

Celkově je kvalita vyučování fyziky hodnocena jako dobrá.

Chemie

Jediná vyučující předmětu je začínající pedagožkou s dobrými odbornými znalostmi. Volí klasické metody výuky, kdy hodinu strukturuje na několik částí. Nejfrekventovanější metodou je řízený rozhovor. Při dlouhém klasifikačním zkoušení jednotlivců vypracovávají ostatní žáci samostatné práce, jejichž splnění vyučující kontroluje, ale za kvalitu splnění úkolu nijak nehodnotí. Žáci vyvozují poznatky z pokusů, prostorových modelů molekul a schémat, připravených na folii pro zpětný projektor. Pochopení poznatků ověřuje vyučující při opakování, při tvorbě zápisu a krátkými samostatnými pracemi žáků. Pozitivem je pestrost těchto prací. Některé vycházejí z úkolů v učebnici, další připravuje vyučující např. formou křížovek. U pedagožky se projevují některé začátečnické chyby - převaha její činnosti nad aktivitou žáků, špatné časové rozvržení hodiny, příliš dlouhé, náročné a jednotvárné opakování, zadávání úkolů o přestávce apod. Přes uvedené nedostatky je možné konstatovat dobré vědomosti žáků a vstřícnou atmosféru výuky.

Úroveň výuky chemie je dobrá.

Přírodověda a přírodopis

Struktura vyučovacích hodin odpovídá zásadě věkové přiměřenosti v jednotlivých ročních a stanoveným výukovým cílům. Ve sledovaných vyučovacích hodinách **přírodovědy** u pěti vyučujících byla tradiční struktura hodin. Ve vyučování je uplatňován převážně frontální způsob práce, obsahově odpovídající osnovám i možnostem žáků. Nejfrekventovanější metodou práce je řízený rozhovor doplňovaný ukázkami přírodnin, práce s učebnicí a s dalšími publikacemi. Vyučující zadávají žákům v průběhu hodiny úkoly ve formě skupinové práce, průběžně je sledují a vyhodnocují. Někteří zařazují i praktické práce s přírodním materiálem, např. určování listů, větviček, šišek. Využívají společných poznatků ze školy v přírodě. Ve výkladu se často projevují menší odborné či metodické nepřesnosti. Dalším negativem je často neopravovaná nespisovná mluva žáků. Výuka žáků ve specializované třídě se odlišuje častějším střídáním metod, stálým zaměstnáváním všech žáků a jejich motivací. Pro motivaci byly užity ekologické, hygienické a výchovné prvky a stále pochvaly žáků. Žáci pracují se zaujetím a prokazují dobré vědomosti.

Koncepce výuky **přírodopisu** na druhém stupni vychází z ekologického vnímání podstaty předmětu a je prostoupená snahou o to, aby žáci získávali poznatky o přírodě v souvislostech a na základě pozorování přírodnin a jevů. Sledují živé a konzervované přírodniny, prohlížejí obrázky v atlasech, určovacích klíčích, encyklopediích a na diapozitivech. Struktura sledovaných hodin zkušené i začínající vyučující měla tradiční členění. Vhodně zařazené pomůcky, včetně přístrojů, byly užívány ve všech částech hodiny a účinně zvyšovaly jak zájem žáků, tak efektivitu vyučování. V jednotlivých částech výuky se objevovaly moderní metody zpětné vazby, kdy žáci na základě vlastního pozorování nebo skupinové práce dospěli k určitým závěrům, jejichž správnost si ověřovali v následné diskusi. Pedagogové do výuky zařazovali jak laboratorní, tak skupinové či frontální žakovské práce. Tím nejen napomáhali k tvorbě žakovských dovedností, ale současně ovlivňovali jejich ekologické myšlení, zvyšovali ekologické chápání přírody a dávali základ pro tvorbu ekologického jednání.

Výrazným kladným prvkem byly vhodně volené metody a formy práce, prostoupené průběžným hodnocením a motivováním žáků. Žáci prokázali velmi dobré znalosti. Jejich zájem o problematiku byl podporován i možnostmi jejich realizace při doplňování a aktualizaci učiva. Ve výuce existuje tvořivá přívětivá atmosféra daná užívanými metodami a osobnostmi

vyučujících. Z principu kladné motivace a respektování osobnosti vychází vzájemná dobrá komunikace. Vstřícný přístup učitelů vzbuzuje u žáků kladnou odezvu, kdy akceptují náročnost vyučujících.

Kvalita vzdělávání v přírodovědě je hodnocena jako dobrá a v přírodopise jako velmi dobrá.

Vlastivěda a zeměpis

Výuka předmětů se uskutečňuje v kmenových třídách, které jsou čisté, prostorné a vesměs esteticky pěkně působí. Její tempo většinou odpovídá věku dětí a aktuální situaci ve třídě. Při převládajícím tradičním členění hodin je jen výjimečně pamatováno na relaxaci a uvolnění. Součástí hodin je zápis do žakovských sešitů, většinou již před hodinou připravený na tabuli nebo promítaný meotarem. Ve vlastivědě jen zřídka akcentují učitelky samostatné myšlení a tvoření vlastního názoru žáky, u některých převládá pouhá prezentace hotových soudů a výčet faktů. Vstupní motivace je zpravidla dobře připravená a promyšlená, aktualizace učiva se používá k motivování méně. Věcná a odborná správnost výuky je většinou dobrá, v zeměpise se ale zřetelně negativně projevuje odborná nezpůsobilost vyučujícího. Tu částečně vyvažuje jeho flexibilita, dobrá spolupráce s vedením školy a ochota přiznat vlastní nedostatky. Dobrá je i komunikace tohoto učitele s žáky, kteří ho akceptují. Velkou nevýhodou je to, že ve škole není žádný zeměpisec, se kterým by tento začínající učitel mohl své problémy konzultovat. Předmětová komise dějepisu a zeměpisu se dvěma členy je v tomto ohledu nefunkční.

Ve vlastivědě a v zeměpise v některých hodinách výrazně převažovaly klady, v jiných naopak záporny. V ostatních byly klady a záporny v rovnováze. Celkově je úroveň předmětů hodnocena jako dobrá.

Výtvarná výchova a výtvarné činnosti

Ve všech sledovaných hodinách učitelky dbaly na praktické využívání základních poznatků o výtvarných výrazových prostředcích, na osvojení estetického vnímání modelu nebo tématu a na uplatnění vlastní představivosti a fantazie ve výtvarném projevu. K volbě výtvarných technik a materiálů přistupují jednotlivé vyučující různě, od cíleného a promyšleného zadání, vedeného jasným cílem osvojení určité techniky, až po přílišnou volnost ponechanou žákům při volbě technik a materiálů. K motivaci a výkladu používají učitelky konfrontaci s díly významných výtvarníků, zdařilé práce jiných žáků a propojují zadané téma s realitou života dětí. Výsledné práce jsou vhodně a uměřeně využívány k výzdobě kmenových tříd i dalších prostorů školy, některé práce si děti odnášejí domů. V hodinách převládá přátelská a tvůrčí atmosféra. Hodnocení má převážně motivační a povzbuzující funkci.

Výuka ve výtvarných předmětech je hodnocena jako dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Oblast plánování a přípravy výuky má pro některé nedostatky v plánování výuky předmětů a v plánování individuální práce se žáky ještě vyhovující úroveň. Personální, materiální a psychohygienické podmínky výuky jsou dobré. Organizace, formy a metody výuky mají převážně tradiční strukturu a jsou na dobré úrovni. Úroveň motivace a hodnocení je průměrná. Komunikace mezi učitelem a žáky je založena na vzájemné důvěře, vyučující dávají různý prostor rozvoji komunikativních schopností žáků.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Dlouhodobá koncepce školy, zpracovaná ředitelkou školy na období 1999 - 2002, má vymezené cíle i priority a zahrnuje všechny důležité oblasti práce školy. Vychází z analýzy situace, která vznikla převedením žáků ze zrušené ZŠ Zelená liška do ZŠ Poláčkova a z analýzy činnosti školy uvedené ve výroční zprávě. Hlavním cílem je tvorba náročné klasické školy s uceleným vzděláním. V koncepci je výrazný akcent na činnosti, které udrží škole status Fakultní škola UK, na zajištění kvalitní výuky a výchovy ve specializovaných třídách pro žáky s LMD a na činnosti, které zapojí žáky ze zrušené školy do kolektivu žáku. V rámci projektu „Škola dětem“, který bere školu po vyučování jako prostor pro realizaci zájmových činností a výrazně přispívá k protidrogové prevenci, je v koncepci co nejširší nabídka volitelných a nepovinných předmětů, zájmových kroužků a také tělovýchovné činnosti, organizované ve spolupráci s Klubem rodičů.

Důležitou částí plánování jsou vedením školy připravované opravy budovy - sanace, výměna oken a malování. Opravy navážou na již realizovanou kompletní rekonstrukci školní kuchyně, jídelny a sociálních zařízení, nové rozvody vody a nově vybudovaná školní hřiště. Vedení školy má připravené i další velkorysé návrhy na využití půdních prostor a propojení šaten u tělocvičen se školním hřištěm.

Roční plán vychází z koncepce rozvoje školy a obsahuje hlavní úkoly školního roku a jejich rozvržení do jednotlivých měsíců. Měsíční plány jsou podkladem pro přípravu týdenních plánů. Měsíční i týdenní plány jsou promyšleně zpracovány, jejich obsah ředitelka průběžně doplňuje a aktualizuje. Přílohou ročního plánu školy je plán hospitací a kontrol, ve kterém je i přehled sledování problémových tříd a přehled předmětů a ročníků, kde se vedení školy zaměří na ověřování úrovně výchovně vzdělávací práce.

Na roční plány vedení školy navazují tematické plány výuky jednotlivých předmětů, které připravují pedagogové dle pokynů vedení školy. Kvalita těchto plánů je velmi rozdílná. Jejich zpracování často vychází z užívaných učebnic, nikoli z osnov, a nepostihuje úpravy a doplňky, stanovené MŠMR ČR. Z inspekce sledovaných předmětů plány pro výtvarnou výchovu učitelé vůbec nezpracovali.

Pro individuálně integrované žáky nejsou dle Metodického pokynu k integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami č.j. 16 138/98-24 zpracovány individuální vzdělávací plány. Učitelé jsou o žácích informováni a poskytují jim individuální péči dle uvážení.

Hodnocení kvality výchovně vzdělávací práce ve výuce sledované ČŠI souvisí s hodnocením kvality řízení - jak vedení školy naplňuje oblasti ročního plánu, které se sledované výuky bezprostředně dotýkají.

Práce školy vychází z konkrétních koncepčních záměrů a promyšlených plánů vedení školy. Kvalita plánů výchovně vzdělávacích postupů ve vyučovacích předmětech má rozdílnou úroveň. Celkově je plánování na dobré úrovni.

Organizování

Ředitelka školy vydala Organizační řád školy, který je zpracován v souladu se zákonem

č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství. Předmět činnosti školy je učit a vychovávat žáky podle učebních plánů a osnov schválených MŠMT ČR. Hospodářskou činnost organizuje škola v souladu se zřizovací listinou. Povinnosti učitelů vyplývají z vnitřního řádu školy a jsou dány obecně závaznými předpisy. Vnitřní řád školy pro žáky se výrazně zabývá relaxací žáků o přestávkách. Kompenzuje tak přeplněnost školy a hlučnost stavební činnosti v bezprostřední blízkosti školy. Žáci mohou trávit velké přestávky po třetí vyučovací hodině různou sportovní činností - žáci prvního stupně na školních hřištích a žáci druhého stupně v tělocvičně a na chodbách školy. Prodloužená přestávka po druhé vyučovací hodině je určena pro svačinu.

Na organizování školy se podílí ředitelka, 2 zástupkyně, 2 výchovné poradkyně a protidrogová koordinátorka. Ředitelka se zástupkyněmi se schází každý týden, rozšířené vedení školy každý měsíc. Ustanovená metodická sdružení a předmětové komise řeší prospěch žáků, organizačně technické záležitosti, výběr pomůcek, učebnic a akcí, kterých se žáci školy v rámci výuky účastní. Uvádějící učitelé metodicky vedou a sledují práci začínajících učitelů. Problémem je odlišná odbornost uvádějícího učitele a to zejména u uvádění pedagoga, který rovněž nemá odbornost pro vyučovaný předmět.

Organizace sledovaného vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům, kontrolovaná povinná dokumentace související se sledovanou výukou je vedena v souladu s § 38a zákona č. 258/1996 Sb., školský zákon. Vedení školy neeviduje doklady cizinců o povolení k pobytu na území České republiky.

Informační systém je propracovaný, cílený k žákům, pracovníkům školy, rodičům i veřejnosti. Systém záznamů v žákovských knížkách vytváří velmi dobré předpoklady pro informovanost a komunikaci mezi učiteli a rodiči. Ředitelka pravidelně spolupracuje jak s Klubem rodičů, kde jsou voleni zástupci rodičů školy, tak se zástupci rodičů ze všech tříd školy. Škola využívá možnosti prezentace akcí v regionálních novinách Tučňák.

Plány školy a výroční zpráva dokládají širokou škálu plánovaných i realizovaných aktivit v době mimo vyučování.

Organizování výchovně vzdělávací práce je promyšlené, podpořené organizační strukturou vedení i informačním systémem. Je na velmi dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy má přehled o práci všech zaměstnanců a o všem, co se ve škole děje. Vhodně využívá iniciativu tvořivých pracovníků, podporuje realizaci jejich nápadů. To se pozitivně projevuje v činnosti školy při praxi studentů PF UK, při výchovně vzdělávací práci ve specializovaných třídách, při integraci některých žáků těchto tříd do běžných tříd, v mimoškolních činnostech a výchovných aktivitách.

Kritéria pro hodnocení pedagogických pracovníků jsou stanovena a zveřejněna, hodnocení probíhá v návaznosti na stanovení nadtarifních složek platu.

Vzdělávání pedagogických pracovníků je vedením školy sledováno a podporováno, ředitelka školy je považuje za jednu z nezbytných podmínek zkvalitňování výchovně vzdělávací práce. Vzdělávání pedagogů vychází jak ze zájmu jednotlivců, tak z potřeb školy. Souvisí i s funkcí fakultních učitelů a s integrací žáků ze specializovaných tříd do běžných tříd na prvním i druhém stupni, kteří se většinou nevracejí do spádových škol, ale zůstávají v této škole. Soustřeďuje se hlavně na jazykové a metodické kurzy cizích jazyků, semináře protidrogových závislostí a kurzy zaměřené na práci s dětmi se specifickými poruchami učení. Začínajícím pedagogům pomáhají v práci jejich uvádějící učitelé. Vedení školy motivuje svobodné učitele i poskytováním ubytování.

Vedení a motivování pracovníků má velmi dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Členky vedení školy mají plán kontrolní činnosti, který zahrnuje hospitační činnost, kontrolu pedagogické dokumentace, žákovských písemných prací a provozu školy. Hospitační činnost v hodinách chápe vedení školy jako činnost nejen kontrolní a hodnotící, ale i poradní. Hospitační rozborů končí zřetelným vymezením kladů a chyb. V následné hospitaci sledují členky vedení plnění doporučení z minulé hospitace a s pedagogem je hodnotí. Hodiny hospitované spolu s inspekcí hodnotilo vedení školy se znalostí problematiky, s převažující kladnou motivací. Vedení školy využívá k evaluaci plánované srovnávací prověrky, připravované ve spolupráci s metodickými orgány. Zvýšenou pozornost věnuje problémovým a specializovaným třídám, třídám, kde probíhá praxe studentů, a třídám, ze kterých žáci podstupují rozmišřovací řízení.

Výroční zpráva byla zpracována v souladu s § 17e odst. 2 a 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších úprav.

Systém kontrolní činnosti poskytuje vedení školy zpětnou vazbu k hodnocení pedagogické práce a jejímu efektivnímu řízení. Je hodnocen jako dobrý.

Hodnocení kvality řízení

V souladu s promyšlenou koncepcí školy jsou s výjimkou některých tematických plánů a individuálních plánů integrovaných žáků dobře zpracovány dlouhodobé i krátkodobé plány. Organizování výchovně vzdělávací práce je promyšlené a je na dobré úrovni. Vedení a motivování pracovníků je velmi dobré. Kontrolní systém je promyšlený i realizovaný, jeho úroveň je dobrá.

Kvalita řízení je na dobré úrovni.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Dotazník pro rodiče

Dotazník pro rodiče vyplnilo 88,7 % rodičů žáků osmých ročníků. Respondenti ve svých odpovědích vykazují velkou snahu po objektivitě a snaží se vidět vyváženě klady i zápory činností školy. Mezi velmi často jmenované klady patří především vybudování nového sportovního hřiště, rekonstrukce WC a snaha vedení školy zkvalitnit materiálně technické podmínky výuky. Nejvíce kritizován je provoz a hygiena školní kuchyně. Městská hygienická stanice pro Prahu 4, Antala Staška 80, provedla poslední inspekci 25.9.1998 a uložila opatření vést evidenci o desinfekci a deratizaci a dále zajistit přemístění kontejnerů na odpad dále od jídelny. Poslední dohlídka OŠK Praha 4, Táborská 660, ze dne 20.10.1998 neshledala žádné nedostatky. Část rodičů by také přivítala modernější formy práce ve výuce a zlepšení komunikace některých učitelů s rodiči, případně se žáky. Rodiče také zaznamenávají záporně působící vliv staveniště v bezprostřední blízkosti školy a zároveň kladně hodnotí úspěšnou snahu vedení školy toto negativum minimalizovat.

- Ředitelka školy velmi dobře připravila a realizovala náročný úkol sloučení ZŠ Zelená Liška se ZŠ Poláčkova. Ke sloučení došlo v roce 1998. I v tomto školním roce věnuje vedení

školy zvýšenou pozornost nově vzniklým třídním kolektivům i celým třídám, převedeným ze zrušené školy. Rovněž pedagogové, kteří přešli ze zrušené školy, mají vytvořené takové podmínky pro práci, aby na ně změna co nejméně dolehla.

- Specializované třídy pro žáky s poruchami pozornosti mají ve škole dvacetiletou tradici, jsou vedeny velmi dobrými pedagogy a dosahují výborných výsledků v nápravách. Zde výrazně pomáhá úzká spolupráce vedení školy, výchovné poradkyně a třídních učitelek se specializovanými pracovišti -PPP, ZŠ při fakultní nemocnici v Praze 4 - Krči.
- Rozsáhlá stavba v bezprostřední blízkosti školy po mnoho let komplikuje a zhoršuje zejména psychohygienické podmínky výuky ve škole. Vedení školy se snaží situaci dle možností upravovat domluvou o časovém harmonogramu prováděných hlučných prací s vedením stavby a finanční kompenzací od investora. Z takto získaných prostředků je vybudováno jedno ze školních hřišť a chodník před školou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení č.j. 639/99/ZŠ z 1. dubna 1999
- Zřizovací listina školy z 1. září 1998
- Plán práce na školní rok 1999/2000
- Dotazník pro ředitele školy před inspekcí
- Přehled o počtu ročníků a počtu žáků školy
- Učební plán školy podle tříd a přidělených předmětů
- Seznam volitelných a předmětů a kroužků
- Přehled výuky předmětů z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících
- Povinná dokumentace vedená třídními učiteli (evidence, katalogové listy, třídní knihy, dokumentace žáků se specifickými vývojovými poruchami učení a s tělesným postižením)
- Přehled zaměstnanců školy
- Řád školy
- Výroční zpráva školy za školní rok 1998/99
- Hospitační záznamy a analýza hospitovaných hodin
- Dotazník pro rodiče žáka základní školy
- Dokumentace kontrol školní kuchyně
- Výběr žákovských písemností
- Projekty školy

ZÁVĚR

Významná pozitiva:

- Dobře připravené a realizované sloučení ZŠ Zelená liška a ZŠ Poláčkova
- Vysoká úroveň výchovně vzdělávací práce ve specializovaných třídách
- Vysoká úroveň výchovně vzdělávací práce ve výuce přírodopisu
- Úspěšné postupy vedení školy při minimalizaci vlivu stavby na chod školy

Významná negativa:

- Absence individuálních plánů pro integrované žáky se specifickými poruchami učení a chování
- Výuka na prvním stupni není zcela v souladu s osnovami přijatého vzdělávacího programu
- Preferování metody řízeného rozhovoru na úkor jiných vyučovacích metod

Využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a k účelu jejich poskytnutí (učebnice a pomůcky ve sledovaných předmětech, materiální vybavení objektu) hodnotí inspekce jako efektivní.

Na základě zjištěných skutečností v oblasti kvality vyučování ve sledovaných předmětech a kvality řízení je škola celkově hodnocena jako dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Jitka Loubová	.Jitka Loubová v. r.
Členové týmu	Mgr. Zdeněk Bělecký	Zdeněk Bělecký v. r.
	Mgr. Josef Černý	.Josef Černý v.

V Praze dne 13. ledna 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 24. ledna 2000.....

Razítko

Mgr. Marie Šefflová

M. Šefflová v. r.
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa

Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Praha 4	7.únor 2000	014 12/00-2181
Zřizovatel MČ Praha 4	7.únor 2000	014 13/00-2181

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Ředitelka nepodala připomínky ke zprávě